

Potentialer i forskellige hyttedesign

Lene Thomsen og Marianne Bonde
Udviklingscenter for Husdyr på Friland

Økologi-Kongres 2015
Session C4: Flere levende pattedyr

Agenda

- Farehyttens betydning for pattegrisenes overlevelse
- Farehytter i Danmark
- Hyttekatalog
- Test af farehytter
- Huske-seddel ved valg af farehytter
- Opsamling

Hyttens betydning for pattegriseoverlevelse

Pasning

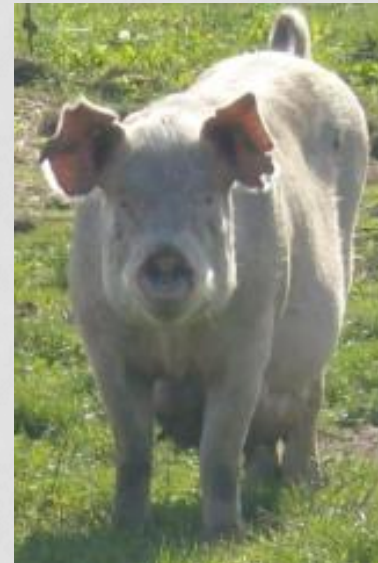
Pattegris
sundhed og
livskraft

Soens helbred og
mælkeproduktion

Nærmiljø:
Temperatur
og hygiejne

Nærmiljø:
Beskyttelse af
grisene

Soens
adfærd

Den optimale hytte

- Passende temperatur på alle årstider
- Beskyttelse af pattedyr
- Sikring af god so-adfærd
- Mulighed for god pasning

Viden om farehytter

- En del af GUDP projektet VIPiglets
 - Forbedre pattegriseoverlevelsen på friland
- Screening af faremarkerne i DK
 - Faremarksbesøg hos økologer og frilændere

Kataloget

24 forskellige hytter

- A-hytte
- Rundbue
- Pyramidestub
- Fælleshytte
- Andre

A-HYTTER

TP-HYTTER

Hytten er produceret af TP-Hytten v/ Torben Poulsen. Hytten er ikke længere i produktion, men er stadig forholdsvis udbredt i besætningerne og kan muligvis findes brugt. Denne hyttemodel findes i to versioner, en med lille skyde-ventilation og en med stor ventilationslem. Den store lem reguleres via en kæde. Den er monteret så lemmen vender opad, hvilket giver risiko fugt i hytten ved kraftige regnskyl. Ventilationen er, på begge modeller, monteret i øverste halvdel af hyttens bagerste gavl. Modellen med den store ventilationslem har et åbningsareal, der

er syv gange så stort, som på modellen med den lille skyde-ventilation. På hyttens front er so-indgangen placeret midt i gavlen.

UDSTYR:
Låge, faretrín.

TP-HYTTER
Grundareal: 4,2 m²
Rumfang: 3,5 m³

PRODUCENTENS KOMMENTARER

+	-
- Hytten har en passende højde - Vi foretrækker A-hytter, men de måske gerne være lidt længere og bredere - TP-Hytten kan nemt repareres	- Baglem er for lille både til ventilation og nogen form for håndtering af grisene (udgaven med den lille ventilationslem) - Hytten er for smal til so og grise - Der kommer let stræk i hytten og jeg tror grisene kommer til at flyde i dem om vinteren

FAKTA BOKS

MATERIALER:	TAG:	Galvaniseret plade
	SIDER:	Galvaniseret plade
	ANDER:	Gavl: Plast plade
ISOLERING:	TAG:	40 mm Rockwool
	SIDER:	40 mm Rockwool
	GAVLE:	40 mm Rockwool
VENTILERING:	Maks ventilation: Med stor lem 0,27 m ² Med lille lem 0,04 m ²	
OMDREJNINGSDIAGNOSIS V M HØJDE:	102 cm	
PRIS CA.	Kan kun erhverves brugt og prisen vil afhænge af hyttens stand	
ANV. I INDGANG:	1	
ERSTATTNING TIL BESKYTTELSEAF- RÆTTEGRUBE:	Nej	

Hvilke hytter testes aktuelt?

- Der gennemføres tests af 12 hyttetyper i regi af to projekter: *VIPiglets* (GUDP) og *Storhytter – forbedring og afprøvning* (Svineafgiftsfonden)
- Hytter er udvalgt så de dækker et bredt udsnit af hyttetyper
 - Alle 5 hovedgrupper af hytter fra kataloget er medtaget
 - Producent-ønsker vedr. hytter

Test af hyttepotentiale – interview og målinger på hytten

- Klima (alle fire årstider)
 - Temperaturlogger
 - Vinterstrimler, vindfang
 - So-indgang størrelse og placering
 - Ventilation: størrelse, placering, justering
 - Hyttemateriale og isolering

Test af hyttepotentiale – interview og målinger på hytten

- Fysisk beskyttelse af pattegrise
 - Pattegriseskjul, overdækning, forgård/trin

Test af hyttepotentiale – interview og målinger på hytten

- So-trivsel
 - Hyttedimensioner
 - Forstyrrelse
 - Risiko for skader
 - Foder og vand

Test af hyttepotentiale – interview og målinger på hytten

- Overvågning og tilsyn
 - Faringshjælp
 - Inspektion: overblik, sikkerhed, forstyrrelse
 - Lethed ved håndtering af so og pattegrise

Test af hyttepotentiale – interview og målinger på hytten

- Arbejdsmiljø
 - Funktionalitet af udstyr
 - Sikkerhed
 - Arbejdsstillinger og lys

Hytte-egenskab	Pattegrise	So	Svinepasser
Stort areal af hytte			
Ventilation			
Ekstra beskyttelse af pattegrise			
Sikring af kølighed sommer			
Sikring af varme vinter			
Inspektions-lem			

Tænk over

- **Søerne er blevet større og vokser stadig fra 1. til 4.- læg**
 - Altid 2 størrelser af farehytter
- **So-komfort = bevægelsesfrihed**
 - Velfærd kræver plads
- **Dilemma**
 - Store hytter kræver mere halm eller ekstra varme

Tænk over

- **Køligt sommerklima i hytten**
 - Højt placeret ventilation → så stor som muligt
 - Isolering → 50 mm bremser varmestråling

Find hyttekataloget på
<http://www.udviklingscenter.com>

Opsamling

- Mange forskellige hyttetyper
- Fordele og ulemper i hytte-design
 - Hyttetest med fokus på klima, so-trivsel, beskyttelse af pattegrise, tilsynsforhold og arbejdsmiljø
- Fokus ved valg af hytter
 - Hyttestørrelse og materiale
 - Muligheder for ventilation og sikring af klima sommer og vinter
 - Beskyttelse af pattegrisene
 - Mulighed for tilsyn og håndtering af grisene
 - Arbejdsmiljø

**Tak for opmærksomheden
– tid til diskussion..**